

[Hvidberg.]

side om et folketing, der forfatningsmæssigt er denne folkekirkens lovgivende myndighed, og en kirkeminister, der som folkekirkens øverste myndighed står til ansvar over for folketinget. Det må altså være her, jeg skal henvende mig om denne sag; det kan der ikke være nogen tvivl om. I det hele taget er det beklageligt, at det ikke oftere sker, at medlemmerne taler til dette ting om folkekirkens anliggender.

Hvad har da folketinget og kirkeministeren at sige til denne antifolkekirkelige institution, som vel er privat, men som dog er understøttet af staten, for så vidt som den udsender sine forestillinger over statsradiofonien to gange om året, så vidt jeg ved?

At nu virkelig foreningen fra sin start havde et mod folkekirken sigtende mål, ses alene af det navn, hvorunder foreningen dengang blev startet. Den fik ved starten i 1915 navnet „Foreningen mod kirkelig Konfirmation“. Og foreningens formål blev med foreningens egne ord efter § 2 i dens forskrifter angivet at være følgende:

„At virke hen til afskaffelse af den kirkelige konfirmation ved at samle de medborgere, som er af den anskuelse, at denne kirkelige handling er urimelig eller overflødig. At foranstalte en stemningsfuld og passende borgerlig højtidelighed i stedet for den kirkelige konfirmation. Ved oplysning i skrift og tale at sprede kendskab om unødvendigheden af deltagelse i de konventionelle kirkelige handlinger (dåb, konfirmation m. v.)“

Formanden: Jeg går ud fra, at dette skal betragtes som et citat.

Hvidberg: Om forladelse. Jeg beder om tilladelse til i det følgende at citere en del fra de love og forskrifter, som er grundlag for denne institution.

Man ser, at formålet var vidtgående. Det strækker sig ikke blot til konfirmationen. Jeg er naturligvis vidende om, at foreningen i 1924 skiftede sit navn fra det negative „... mod kirkelig konfirmation“ til det positive „... for borgerlig konfirmation“. Men, som det siges i en oversigt over foreningens historie og udvikling af formanden T. Vognsen, det skete af opportune grunde!

Der ligger altså ikke deri noget skifte til et andet åndeligt sigte. En bog, en tryksag, „Ungdomsbogen“ — dens tredje oplag kom i 1938 — som har været uddelt ved festerne til disse såkaldte konfirmander, lader i hvert fald intet tilbage at ønske i retning af tydelighed men hensyn til foreningens mål. Nu uddeles denne bog mig bekendt ikke mere; jeg har hørt sige, at dette skyldes, at foreningen ingen penge har til at lade den optrykke for eller til at lade lignende bøger udkomme.

Vil foreningen mon afkræfte dette ved at erklære, at når man ikke mere uddeler den, er det, fordi man ikke vedkender sig bogen? Det ville jeg virkelig være meget glad ved at få at vide.

Det er i denne bog for de unge, at en artikel fastslår Karl Marx' berømte sætning om, at „religion er opium for folket“. Og i den forbindelse hedder det så videre:

„Selv om kirken i enkelte tilfælde og gennem enkelte præster kan bringe trøst til ulykkeligt stillede, så fører denne virksomhed (der i øvrigt koster 30 mill. kr. om året) på en række områder til en stiltiende afsvækkelse af fremskridtet, til et udbredt hykleri og til indirekte styrkelse af konservatismen.“

Hvad der så menes med konservatisme, skal jeg lade være usagt.

Formålet er efter de love, som Foreningen for borgerlig Konfirmation udgiver, og som jeg har kunnet skaffe mig — bogen bærer ikke noget årstal — åbenbart nu om stunder uklart. Det anføres i § 2 i denne udate-rede lovtryksag som værende:

„To gange årlig (forår og efterår) at afholde ungdomsfester (borgerlig konfirmation) for medlemmernes børn. Motivering: Det er urimeligt at forlange af de unge, at de i alderen 14—16 år skal tage stilling til religiøse spørgsmål.“

Men så kan de vel heller ikke tage stilling til det religiøse spørgsmål — for det er jo også et religiøst spørgsmål —: hvorvidt religion er opium for folket, eller det ikke er det, og så bør man heller ikke pådutte dem denne eller lignende påstande eller lade dem tage stilling til den antikirkelige tendens, som foreningen repræsenterer.

Jeg må gå ud fra, at min bedømmelse af denne forening som antifolkekirkelig og i sit sigte fjendsk mod folkekirken er rigtig,